

Prosta carinska cona v Ljubljani pred ustanovitvijo

Jugoslovansko in slovensko gospodarstvo se vse bolj usmerja v izvoz, in to na razne načine. Zato je širše gospodarsko območje Ljubljane s svojim geografskim položajem, prometnimi povezavami in industrijskim ter trgovskim zaledjem vitalno zainteresirano za ustanovitev carinske cone. Slednja naj bi za industrijo, trgovino in ostale dejavnosti pomenila dodatno obliko ustvarjanja pogojev za večjo konkurenčnost izvoznega blaga, povečanje tranzita blaga, dolgoročnega in širšega industrijskega sodelovanja v okviru tehnološke specializacije s tujimi partnerji, pridobivanje tuje akumulacije za skupne naložbe, prenosa tehnologij ter tudi za večji neto devizni učinek v mednarodni menjavi.

Blagovni transportni center Ljubljana je že leta 1984 začel z aktivnostmi za proučitev možnosti za ustanovitev proste carinske cone v Ljubljani. Inštitut za trženje, ekonomiko in organizacijo v Ljubljani (ITEO) je izdelal »Preliminarno analizo možnosti ustanovitve proste carinske cone v okviru BTC Ljubljana«. Omenjeno študijo je obravnaval tudi Izvršni svet Skupščine mesta Ljubljana ter imenoval iniciativni odbor za ustanovitev proste carinske cone. Odbor naj bi usmerjal aktivnosti, pridobivanje potencialnih interesentov, usklajeval širše interese ter vodil aktivnosti za pridobitev soglasja za ustanovitev proste carinske cone. Seveda pa je glavno breme priprave na BTC Ljubljana, ki je največji blagovni transportni center v Jugoslaviji in je življenjsko zainteresiran, da se na njegovem območju ustanovi prosta carinska cona.

BTC Ljubljana je lociran v industrijsko transportni coni na obrobju Ljubljane, v neposredni bližini železniškega vozlišča, kontejnerskega terminala in mestnih obvoznice ter oddaljen od mestnega središča le 5 km. Območje centra zavzema 45 ha zemljišča, na katerem je zgrajenih 240.000 kv. m zaprtih skladišč za carinsko in domače blago, 60.000 kv. m pa je namenjeno zunanjemu skladiščenju raznovrstnega blaga. Center ima razvito mrežo osnovne prometne infrastrukture — 6 km cestnih površin in 10 km industrijskih tirov, ki potekajo zunaj in znotraj skladiščnih objektov. Že sedaj je obseg poslovanja precejšen (letna dostava 18.000 vagonov, dnevno 2000 tovornih cestnih vozil, letna količina opravljenih manipulacij blaga ca 1.200.000 ton). Vzpostavljena je tudi povezava z zračnim in pomorskim transportom.

BTC Ljubljana upravlja in sam vzdržuje številne objekte na svojem območju. Na območju centra je sedaj prek 80 organizacij združenega dela, ki imajo v različnih oblikah najeta skladišča in opravljajo lastno dejavnost. Skladišča so prilagojena potrebam uporabnikov. Center ima organizirano lastno gasilsko službo ter servisne delavnice za najnujnejša popravila objektov in mehanizacije v centru.

Za nemoteno delo so potrebne tudi terciarne dejavnosti, ki so organizirane na območju centra kot npr. carina, inšpekcijske službe (sanitarna, veterinarska, fitopatološka), špediterji (okrog 10 špediterjev in agentov), bančna izpostava, bencinska črpalka, lastna ambulanta, parkirni prostori za tovorna in osebna vozila. Zagotovljena je varnost s posebno varnostno službo.

BTC Ljubljana je v Družbenem planu mesta Ljubljana opredeljen kot nosilec razvoja skladiščno pretovorne dejavnosti za ljubljansko gospodarstvo. Tako BTC usklajuje potrebe OZD glede skladiščenja in pretovora blaga, skrbi za racionalno naložbeno politiko v skladiščne objekte in za doseganje višje produktivnosti dela v specializiranem blagovno transportnem centru.

BTC Ljubljana načrtuje v dolgoročnem planu razvoja do leta 2000 poleg ostalega — načrtno izgradnjo in tehnološko posodabljanje skladiščnih zmogljivosti za potrebe proizvodnih in trgovskih organiza-

cij na podlagi združevanja dela in sredstev;

— sodelovanje pri izgradnji blagovno transportnih centrov v SR Sloveniji;

— vključevanje v mednarodno delitev dela z ustanovitvijo prostih carinskih con,

— hitrejšo pospeševanje posameznih oblik integralnega transporta, kot so nadaljnje razvijanje organizacije zbirnega prometa, kontejnerizacije in palletizacije.

Prednosti proste carinske cone

V carinski coni se lahko predvidoma opravlja:

— nakladanje, razkladanje, pretovor in skladiščenje blaga, ki se uvaža, izvaža ali je v tranzitu;

— priprava blaga za tržišče kot je sortiranje, merjenje, označevanje, egaliziranje, sestavljanje, razstavljanje, priprava vzorcev ipd.;

— proizvodnja blaga za izvoz;

— storitve oplemenitenja blaga tujega lastništva — obdelava, dodelava, predelava;

— zunanjetrgovinsko posredovanje in zastopanje;

— oskrbovanje prevoznih sredstev v mednarodnem prometu.

V BTC Ljubljana menijo, da bo razvoj prostih carinskih con v prometnih središčih, kjer so za to podani pogoji, prinašal narodnemu gospodarstvu visoko pozitivne neto devizne učinke. Širšemu ljubljanskemu gospodarstvu pa bi prosta carinska cona ponudila številne koristi:

— razvoj izvozno usmerjene industrije in storitvenih dejavnosti;

— povečanje izvoza in deviznih prejemkov,

— povečanje tujega in domačega investiranja,

— nove zaposlitvene možnosti,

— racionalizacijo transporta, skladiščenja, dvig transportne tehnologije,

— koncentriran in racionalen razvoj infrastrukture,

— manjši transportni stroški v ceni izdelka itd.

Seveda pa velja za poslovanje v prosti carinski coni ustrezna zakonodaja vseh dejavnikov.

Razvoj carinske cone v Ljubljani bo potekal v treh fazah, za kar je že pripravljena ustrezna dokumentacija.

Pri nas še niso realizirani pomembnejši kvalitativni premiki v strukturi izvoza in uvoza. Potrebno je pospešiti razvoj v smeri prestrukturiranja mednarodne menjava in omogočiti uspešnejše realiziranje razvitejših in dolgoročnih oblik mednarodnega poslovnega sodelovanja. Pomemben dejavnik takega razvoja bi bila lahko tudi carinska cona. Vključevanje v mednarodno delitev dela praktično sili organizacije združenega dela, da se bodo usmerjale na tehnološko zahtevnejše izdelke, in se ne naslanjale le na morebitna naravna bogastva in na cenenno delovno silo. To usmeritev potrjujejo tudi programi potencialnih uporabnikov cone.

V okviru carinske cone obstoja možnost celovite izgradnje celo štirivrstnega transportnega sistema; torej cestnega, železniškega prometa in v kombinaciji z Brnikom, Koprom in Reko tudi letalskega in pomorskega.

Pri razvojnem programu je BTC Ljubljana že upošteval zahteve ekologov, da bo poskrbel za varstvo narave in okolja pri razvoju centra.

Za prosto carinsko cono se zanima vedno več organizacij združenega dela, pa tudi tuje firme že predlagajo konkretne programe razvoja skupaj z domačimi organizacijami združenega dela.

Podobno kot vsaka novost, tudi ta počasi prodira v organizacije združenega dela. Tako utegne biti tudi tokrat, da bodo tisti, ki bodo prvi prisluhnili sodobnemu poslovanju, tudi več iztržili. To pa je osnovni cilj gospodarjenja.

Tone Simončič

Kako do enkratne zimske pomoči?

Uskladitev družbenih denarnih pomoči s področja socialnega skrbstva

Na zadnji seji skupščine Občinske skupnosti socialnega skrbstva naše občine so izvolili novo vodstvo in organe skupščine skupnosti, ki bodo prevzeli naloge za naslednje mandatno obdobje.

Poleg tega so sprejeli tudi predlog uskladitve višin družbeno denarnih pomoči v socialnem skrbstvu v Ljubljani od 1. 5. 1986 dalje. Osnova za določitev višine družbeno denarnih pomoči je po določilih samoupravnega sporazuma o uresničevanju socialno varstvenih pravic višina povprečnega osebnega dohodka v SR Sloveniji za preteklo leto. Le-ta je za posamezne kategorije prebivalstva določena v odstotkih. Tako znaša edini vir preživljanja 43 % povprečnega OD v SR Sloveniji v preteklem letu. Udeležence v občini pa lahko določijo višjo raven socialne varnosti, če je združeno delo v občini na podlagi stvarno povečane produktivnosti doseglo višji dohodek. Ker je povprečni OD v Ljubljani v letu 1985 znašal 60.567 din, predstavlja 43 % tega zneska 26.044 din. Glede na rast povprečnih osebnih dohodkov v Ljubljani za 1. tromesečje 1986 za 27 %, znaša povprečni OD v tem obdobju 77.223 din, 43 % od tega zneska pa 33.206 din. Tako se od 1. 5. 1986 dalje valorizira prejemnikom edini vir preživljanja na 33.200 dinarjev. Enako se tudi valorizira dopolnilni vir, ki pomeni razliko od višine vseh dohodkov prejemnika do višine edinega vira.

Prav tako bodo v skladu s kriteriji, ki so poenoteni za vso Ljubljano, tudi v letu 1986 imeli socialno ogroženi posamezniki oziroma družine možnost uveljavljati pravico do enkratne zimske pomoči. Le-te so namenjene kot pomoč pri nabavi ozimnice oziroma kurjave.

Do enkratne zimske pomoči so upravičeni:

— prejemniki stalnih družbeno denarnih pomoči; edini oziroma dopolnilni vir preživljanja

— občani oziroma družine, katerih dohodek na družinskega člana ne presega 33.200 din (edini vir)

— občani ali družine, ki zaradi posebnih socialnih razmer kljub večjemu dohodu živijo v težjih socialnih razmerah

Višina enkratne zimske pomoči je odvisna od stvarnih socialnih razmer in se giblje od 20.000 do 60.000 dinarjev.

V dohodek se štejejo vsi prejemki posameznikov oziroma družine v januarju, februarju in marcu letošnjega leta, razen dodatka za pomoč in postrežbo.

Pravico do enkratne zimske pomoči z dokazili o dohodkih uveljavljajo občani pri pristojni krajevni skupnosti.

O priznanju pravice do zimske pomoči bosta odločala pristojna sveta Občinske skupnosti socialnega skrbstva Ljubljana Šiška.